

Waar is mijn thuis?

Waar is mijn thuis?

Dustin James Giel

Voor Jana en James

© 2021 Dustin James Giel/ Uitgeverij U2pi

Titel: Waar is mijn thuis?

Auteur: Dustin James Giel

Uitgeverij U2pi BV, Den Haag, www.uitgeveriju2pi.nl

Druk: JouwBoekdrukkerij.nl

ISBN: 978 94 9324 014 8

NUR: 500

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Waar is mijn vaderland, waar is mijn vaderland?

*Water bruist door de weilanden,
Dennenbossen ruisen langs de rotsen,
In de tuin straalt de lentebloesem,
Het aards paradijs is te zien!
En dat is dat mooie land,
Het Tsjechische land, mijn vaderland,
Het Tsjechische land, mijn vaderland!*

Waar is mijn vaderland, waar is mijn vaderland?

*Indien je in een land de hemel kent,
De ziel teer in het levendige lichaam,
De gedachte helder, energiek en succesvol,
En die kracht van verzet is de ondergang!
Dat is het roemrijke ras van de Tsjechen,
Tussen de Tsjechen is mijn vaderland,
Tussen de Tsjechen is mijn vaderland.*

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	9
2.	Een eerste kennismaking	13
3.	Meer dan alleen Praag	23
4.	Culinair Tsjechië	35
5.	Is de Tsjechische taal zeg maar wel mijn ding?	49
6.	Tsjechische trots	63
7.	Cultuur & Tradities	79
8.	Liefde voor sport	95
9.	Het Tsjechische verkeer	105
10.	Verantwoording	113

1. Inleiding

Tsjechië, het klinkt ver weg, niet waar? Als ik Nederland ben, merk ik dat de meesten denken dat ik lichtjaren van hen vandaan woon. Ik kan je vertellen dat het in feite wel meevalt. In ruim zeven uur rij je van grens naar grens. Althans, als je de onafgebroken wegwerkzaamheden in Duitsland en vervolgens in Tsjechië weet te omzeilen als je vanuit Nederland komt. En alle dieren weet te vermijden die in Tsjechië zonder dat ze naar links en rechts kijken de weg oversteken en gewoon onderdeel zijn van het verkeer. Zij kunnen voor problemen zorgen als je eenmaal de Tsjechische grens bent gepasseerd. Maar daar kom ik later op terug.

Tsjechië is een land in het hart van Europa, dat wil zeggen dat de Tsjechen zelf op deze manier graag hun geografische locatie aangeven. Een tip: zeg tegen een Tsjech nooit dat hij in Oost-Europa woont. Dat word je niet in dank afgenomen. Hoe je het gesprek leuk kan houden? Noem het Centraal-Europa. Dan ben ik er zeker van dat ze een tweede biertje met je willen drinken. En bier drinken ze graag. Heel graag en met liters tegelijk. Bereid je gelijk voor op halve liter glazen. Die zullen ongetwijfeld bijgedragen hebben aan het feit dat Tsjechen de grootste bierdrinkers ter wereld zijn. Bier is in het land goedkoper dan water.

In het door land ingesloten land wonen ruim tien miljoen Tsjechen. De één is vriendelijker dan de ander. Maar waar ter wereld heb je dat niet? Nou ja, het ligt er in Tsjechië echt aan waar je iemand ontmoet. Verwacht geen warm welkom of een grote glimlach als je je rijbewijs moet verlengen op het gemeentehuis of als je je trouwpapieren in orde moet maken. Vaak zijn vrouwen op leeftijd achter glazen wandjes het grote obstakel als ze onverstaanbaar iets terug mompelen. Ze zitten voor mijn gevoel verveeld hun tijd uit tot hun pensioen aanbreekt. Het Engels is hen volledig vreemd. Als je geen Tsjechisch spreekt, of in ieder geval niet een aantal basiswoorden kent, kan je maar beter

zorgen dat je een woordenboek in pocketformaat bij je hebt. Ter zelfbescherming. Het is één van de vele mooie uitdagingen aan het leven in Tsjechië.

Mocht je je na deze eerste zinnen afvragen wie de schrijver van dit boek is, ik woon en werk inmiddels al ruim vijf jaar in Tsjechië en het land verbaast, inspireert en emotioneert mij nog elke dag. Niet geheel toevallig ben ik ook nog getrouwd met een Tsjechische. Ze is half Slowaaks, maar daar hebben we het verrassend genoeg nooit over. Ze is vooral trots op het feit dat ze in Tsjechië geboren is. De Tsjechen zijn een trots volk, maar bezitten ook veel zelfspot. Onlangs realiseerde ik mij in een gesprek met Nederlandse vrienden dat ik steeds meer als een Tsjech ben gaan denken en ben gaan leven, met bijbehorende evenementen en tradities. Tevens sport ik in het land, ben ik er gestart met mijn eerste fulltime baan, heb ik er mijn eerste auto gekocht (een Škoda uiteraard), heb ik er mijn eerste huis gekocht, ben ik er getrouwd en is mijn zoon recentelijk geboren op twintig minuten rijden van mijn woonplaats in het ziekenhuis van een plaatsje genaamd Boskovice. Het biedt genoeg stof om over te schrijven en dit allemaal te duiden. Dit boek is een mix van een persoonlijk en subjectief relaas over mijn tijd in Tsjechië en de feiten die Tsjechië bijzonder maken. In de geest van de Tsjechische zelfspot: het is een verhaal van een 'overlever' in Tsjechië.

Ik ga er voor het gemak van uit dat je dit boek hebt aangeschaft omdat je (1) van Tsjechië houdt (2) er regelmatig komt als toerist (3) als student op uitwisseling naar Tsjechië gaat of (4) omdat je simpelweg meer wilt weten over Tsjechië en de mensen die er wonen. Mocht jouw reden er niet tussen staan, mijn excuses. Dit boek neemt je voornamelijk mee vanuit het perspectief van reden vier. Ik hoop een inkijkje te geven als een inmiddels geïntegreerde buitenstaander in Tsjechië over het land, culinaire hoogte- en dieptepunten, de taal, de Tsjechische trots, cultuur en tradities, de liefde voor sport en het Tsjechische verkeer.

Tsjechië is méér dan alleen Praag. Maar als ik vraag: ‘wat is de tweede, derde of vierde stad van het land?’ Dan ben ik benieuwd hoe ver je komt. Natuurlijk ben ik mij ervan bewust dat er tussen de lezers van dit boek mensen zitten die met een speels gemak een top-tien lijstje paraat hebben. In dit geval krijgt u mijn oprechte complimenten. Mocht dit niet het geval zijn, dan zou dit boek weleens interessant kunnen zijn. Wie is bijvoorbeeld de president van Tsjechië? Welke muziek is er populair en wie is meest bekende zanger van Tsjechië? Hoe is de Tsjechische vlag tot stand gekomen? Hoe ziet culinair Tsjechië eruit? Wat zijn de bekendste Tsjechische bedrijven waar de Tsjechen trots op zijn? Wat kan je verwachten als je voor een langere periode in het land verblijft? Kun je je staande houden in het land als je geen Tsjechisch spreekt? Hoe is het Tsjechische volkslied tot stand gekomen? Hoeveel liefde hebben de Tsjechen voor sport en welke sporten zijn populair in Tsjechië? Ben je veilig in het Tsjechische verkeer? En, misschien wel de meest prangende vraag om te beantwoorden, hoe kom je het meest bij de essentie van het Tsjechisch zijn? Deze vragen, en nog veel meer, heb ik in dit boek geprobeerd te beantwoorden naar aanleiding van mijn eigen ervaringen.

In de afgelopen jaren heb ik de Tsjechen van zowel dichtbij als van veraf geobserveerd. Niet alleen de Tsjechen zelf, maar ook het land met de bijbehorende trots, tradities, gewoonten, merkwaardigheden en verhalen die ik heb gehoord, gezien of gelezen. Elk hoofdstuk begint met een quote. Dit zijn quotes afkomstig van mijn Tsjechische familie, collega’s op werk, vrienden, kennissen of van vreemden. In dit boek geef ik een aantal tips om zo goed en bewust mogelijk te ‘overleven’, maar ook te genieten in het land dat Tsjechië heet. Dit boek is voor mij een manier geweest om Tsjechië beter te begrijpen.

2. Een eerste kennismaking

“In wat voor land ben je eigenlijk gaan wonen?”

Ja, wat voor een land is Tsjechië eigenlijk? Het is een vraag die ik met regelmaat heb gekregen van familie en vrienden. Het is ook een vraag die ik mijzelf regelmatig heb gesteld. Het is een zeer moeilijke vraag om te beantwoorden, zeker voor een buitenstaander. Toch probeer ik met dit boek de vraag te beantwoorden. In dit hoofdstuk behandel ik een aantal onderwerpen om een eerste indruk van het land te krijgen.

Tsjechië is een zeer veilig land om doorheen te reizen en om te verblijven. Het staat in de top tien van veiligste landen in de wereld. Je zou kunnen zeggen dat dronken toeristen nog voor de meeste overlast zorgen. Er zijn wel, voornamelijk in Praag, oplichters die het op straat hebben voorzien op argeloze toeristen. Maar ik heb mij door de jaren heen in dit land nog nooit onveilig gevoeld. Zelf vergeet ik met enige regelmaat om mijn voordeur op slot te draaien. Waar ik woon kan dit nog. Voor mij is het grootste gevaar in dit land de veiligheid op de weg.

En de Tsjechen zelf? Hoe zijn zij in het door land ingesloten land te duiden? Ik ben erachter gekomen dat de ziel van de Tsjech niet eenvoudig te doorgronden is. Een bepaalde mate van gereserveerdheid is de gemiddelde Tsjech niet vreemd. In mijn ogen is de Tsjech over het algemeen vrij nederig en laat niet graag zijn haar of mening horen. Ik heb op deze manier veel Tsjechen op de werkvloer leren kennen. Het zou kunnen dat dit een historische oorzaak heeft. Tsjechië heeft zich na de val van de muur in 1989 ontdaan van het communisme. Gedurende het communisme werden de Tsjechen geacht te gehoorzamen, geen ruimdenkende ideeën erop na te houden en zich te conformeren naar de principes van deze politieke stroming. Deze houding is langzaam maar zeker

afgezwakt doordat in de beginjaren van deze eeuw een jonge en nieuwe generatie is opgestaan. Desondanks is deze manier van doen voor mijn gevoel nog altijd diep in de Tsjechische samenleving verankerd en de werkvloer is hier een klein voorbeeld van.

Er heerst in dit land nog altijd een sterke hiërarchie. Tevens merk ik een sterk gevoel van fatalisme onder veel Tsjechen, die ik ook gedurende mijn studietijd in Rusland heb ervaren. Met andere woorden, de situatie is nu eenmaal zoals die is en je moet het er maar mee doen. Het is een gelaten gevoel waarbij vaak de wil of de macht om een situatie vanuit de basis aan te pakken ontbreekt. Je zou kunnen zeggen dat ook dit voor een gedeelte logisch te verklaren is door het communisme en dat landen in Centraal-Europa, Oost-Europa en in de voormalige Sovjet-Unie hier meer last van hebben dan landen in het Westen van Europa. Een gebrek aan kansen, een gebrek aan financiële mogelijkheden – voornamelijk in de kleinere dorpen – en de absentie van een historische gegroeide cultuur van ondernemen beperken de mogelijkheid om bepaalde situaties grondig te veranderen. Dit werkt een gevoel van fatalisme in de hand.

In de afgelopen vijf jaar heb ik veel Tsjechen van jong tot oud ontmoet. Er is een groot verschil tussen de generaties. Dit is ook niet zo gek als je de geschiedenis van de afgelopen honderd jaar in ogenschouw neemt. Tsjechië is een land met een complexe en veelomvattende geschiedenis. Deze geschiedenis wordt in de loop van dit boek in verschillende hoofdstukken uiteengezet, maar zal niet in zijn geheel worden behandeld. Dit verdient een boek op zichzelf.

In de recente geschiedenis was het land onderdeel van het Oostenrijk-Hongaarse Rijk, werd het bezet door de Duitsers, behoorde het tot het zogeheten Oostblok onder Russische invloed en vormde het lang één staat met buurland Slowakije. Ontegengesteld hebben deze invloeden hun sporen achtergelaten in het huidige Tsjechië. Denk hierbij aan de talen die Tsjechen spreken, wat er in het land

gegeten en gedronken wordt, hoe er met buitenstaanders om wordt gegaan, hoe de Tsjech in het algemeen gevormd is en hoe het land langzaam is veranderd in een volwaardige democratie.

Het land heeft ook eigen tradities en gewoonten ontwikkeld die in de ogen van een buitenstaander als ik interessant en ongewoon zijn. Het maakt van Tsjechië een land waarin je je als buitenstaander aan dient te passen om eenzaamheid te voorkomen en om geaccepteerd te worden. Door de jaren heen heb ik gemerkt dat er een bepaalde aversie is tegen buitenlanders. Volgens mijn vrouw bestaat deze aversie uit vooroordelen, onwetendheid of een pure desinteresse in alles dat niet uit Tsjechië komt. Tsjechen zullen dit niet snel hardop uitspreken, maar als je ze beter leert kennen, nemen ze hierin vaak geen blad voor de mond. Dit geldt met name voor de oudere generaties in het land. Tsjechië is lang afgesloten geweest van de rest van Europa en zat verstopt achter het IJzeren gordijn. Nieuwe invloeden, andere culturen en een ander gedachtegoed roepen daarom soms een terecht dan wel onterecht gevoel van angst op. De jongere generatie heeft zich al meer opengesteld voor nieuwe invloeden en culturen van buitenaf.

Ook Tsjechië is, zij het op hun manier, onderdeel geworden van de globalisering. Er zijn nieuwe bevolkingsgroepen gekomen, door het hele land vind je exotische restaurants of winkels en de hoeveelheid expats neemt jaarlijks toe. Met 'angst voor buitenlanders' bedoel ik niet dat je bang hoeft te zijn dat je op straat aangevallen of lastig gevallen wordt, maar je merkt wel dat het dagelijkse leven voor een buitenlander of buitenstaander niet altijd even makkelijk is. Het is bijvoorbeeld lastig om een hypotheek voor je huis te regelen, trouwpapieren in orde te maken of een verblijfsvergunning aan te vragen. Dit zou voor veel mensen overal ter wereld lastig kunnen zijn, maar voor mij heeft het te maken met de desinteresse die veel Tsjechen uitstralen op het gebied van dienstverlening. De bereidheid om mensen te helpen is nog al eens ver te zoeken.

Maar ook talenkennis of het gebrek hieraan bij Tsjechen helpt niet altijd mee. In het hoofdstuk over de Tsjechische taal kom ik hier uitgebreider op terug. Mijn Tsjechische vrouw voerde in het begin van mijn tijd hier meestal het woord, omdat er bij de officiële instanties weinig tot geen Engels gesproken wordt. Inmiddels durf ik te beweren dat mijn kennis van de taal zich aardig ontwikkeld heeft, maar er zijn nog genoeg momenten dat ik het antwoord op een Tsjechische vraag schuldig moet blijven. Soms zorgen mijn antwoorden of vragen in het Tsjechisch voor ongemakkelijke of grappige situaties. De taal is complex en het kan daarom als buitenstaander lastig zijn om je uit te drukken of je in te lezen in officiële Tsjechische documenten wanneer je iets moet ondertekenen. Tsjechië grenst onder andere aan Duitsland en Oostenrijk, maar er wonen procentueel veel minder buitenlanders. Dit zorgt er voor mijn gevoel voor dat het land niet op buitenlanders ingericht is, zoals dat in Duitsland of Oostenrijk wel het geval is. Als je in Tsjechië woont, heb je echt het gevoel dat je in een ‘vreemd’ land woont en kom je erachter wat ‘overleven’ inhoudt. Desondanks zijn er ook heel veel Tsjechen die wel nieuwsgierig zijn naar waar je vandaan komt en zeer behulpzaam zijn. Per slot van rekening is niet iedere Tsjech hetzelfde.

Het is een dankbaar onderwerp in mijn dagelijkse leven hier: het Tsjechische weer. Het is een typisch gespreksonderwerp voor als je per toeval iemand tegenkomt die je via via kent en je twijfelt eraan of je moet blijven staan om een klein praatje te maken of dat je beter kunt doorlopen. Een praatje over het weer heeft mij uit veel situaties gered. Ik kan er altijd op terugvallen. Over het weer gesproken, word je vrolijk of eerder depressief van het Tsjechische weer? Tsjechië heeft net als andere West-Europese landen een vochtig en gematigd klimaat, maar plaatselijk kunnen er grote verschillen zijn vanwege het verschil in hoogte. In de regio Zuid-Moravië, waar ik woon, regent het niet vaak. Als het in de zomer sporadisch regent, ben ik vooral blij voor de boeren en de natuur. De boeren hier klagen tegenwoordig elk jaar dat het veel te droog en heet is in de zomer.

Tsjechië kent zeer koude winters waarbij de temperatuur vaak onder het vriespunt ligt.

Het waait er zelden, maar dat neemt niet weg dat het er goed kan stormen. Ik woon in een klein dorp en als het stormt, staat de brandweer op scherp. Elk dorp in Tsjechië heeft een team van gepassioneerde vrijwilligers die zich naast hun eigenlijke baan inzetten om branden te blussen, als eerste hulp te dienen bij ongelukken of om omgewaaide bomen van de wegen te verwijderen. Wanneer ze uitrukken gaat een enorm luide sirene af die mensen uit hun diepste slaap weet te halen. Dit gebeurt vaak 's nachts. De vrijwilligers van de brandweer proberen na een storm zo goed als mogelijk de wegen weer vrij te maken van omgevallen bomen en grote takken die overal liggen vanwege het stormgeweld. Ondanks hun inspanningen ben ik vaak genoodzaakt om zigzaggend over de weg naar mijn werk te rijden om de omgevallen bomen en takken te ontwijken na een ruige nacht. Wanneer het hier stormt, houd ik er altijd rekening mee dat we tijdelijk zonder elektriciteit zullen zitten. Als je hier in een dorp woont, gebeurt het wel vaker dat je plots zonder waarschuwing vooraf zonder elektriciteit zit, ook als het niet gestormd heeft.

Het kan in Tsjechië behoorlijk sneeuwen. Winterbanden zijn verplicht in het land, ook als je als toerist het land per auto bezoekt. Wanneer het een lange nacht gesneeuwd heeft, zijn de sneeuwschuivers al vroeg in de ochtend in de weer om de wegen zoveel mogelijk schoon te vegen. In het dorp waar ik woon sneeuwt het elk jaar. Vorig jaar was ons dorp een groot nieuwsitem op de nationale televisie. Ons dorp bleek het enige dorp in de regio waar sneeuw was gevallen. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat de reden hiervan minder mysterieus is dan het klinkt. Hier kom ik later in het boek op terug.

Ik heb in de winter temperaturen gemeten van meer dan twintig graden onder nul. Twee jaar geleden probeerde ik mijn auto te starten

bij -23 graden. Na een aantal pogingen droop ik weinig succesvol af en belde ik eenmaal binnen mijn baas met de mededeling dat ik die dag thuis ging werken. Mijn dorp ligt 540 meter boven de zeespiegel en hierdoor is het al snel vijf graden kouder dan in Brno – de grootste dichtstbijzijnde stad op veertig minuten rijden. Als ik weet dat het een hele nacht gesneeuwd heeft, vertrek ik al altijd tien minuten eerder, omdat ik geen risico wil nemen op de onbegaanbare en spekgladde wegen. Ik zou mezelf kunnen wijsmaken dat het één van de vele Tsjechische charmes is, maar het hoort er simpelweg allemaal bij als je niet in een stedelijke omgeving in Tsjechië woont.

Een ander bijzonder onderwerp voor mij als buitenstaander is het onderwijssysteem. Het is anders dan dat ik gewend ben. Het begint al bij de geboorte. In veel West-Europese landen gaan kinderen al snel naar de dagopvang of een crèche. In Tsjechië ligt dit anders. Een moeder heeft het recht om tot drie jaar na de geboorte van het kind thuis te blijven en de zorg op zich te nemen. Zo zorgt mijn vrouw voor onze pasgeboren zoon. De periode geldt voor elk kind dat geboren wordt. Het kan zijn dat, in het geval van drie kinderen, de moeder negen jaar thuis blijft. Van de Tsjechische staat ontvangt het gezin hier een financiële compensatie voor, omdat een deel van het salaris wegvalt. Het is een kwestie van cultuur. Waar veel vrouwen in het Westen van Europa vaak snel weer aan het werk willen, kiest de vrouw in Tsjechië er over het algemeen voor om drie jaar lang dagelijks een bijzondere band op te bouwen met het kind. Beide opties hebben wat mij betreft voor- en nadelen. Als ik hier met kersverse bevriende moeders over praat, dan is het voor hun onbegrijpelijk dat vrouwen al snel weer aan het werk gaan na de bevalling.

Voordat het kind naar de basisschool gaat, maakt het eerst de kleuterschool af. Tot zover is dat niet anders dan in veel andere landen. Maar het verschil begint met de basisschool. De basisschool is samen met de middelbare school één geheel. In andere landen

zijn deze twee scholen gescheiden van elkaar. Maar in Tsjechië betekent de middelbare school iets anders. Het wordt gezien als een vervolgopleiding waarbij je een specialisme kiest. Met andere woorden, je zit op de basisschool in Tsjechië tot je zestiende jaar. Leerlingen worden beoordeeld op basis van schriftelijke en mondelinge prestaties (en huiswerk) en cijfers worden gegeven op een schaal van 1 tot 5, waarbij 1 het hoogste cijfer is en 5 het laagste. Ook worden leerlingen streng beoordeeld op hun gedrag. Dit kan van grote invloed zijn op het kiezen van een vervolgopleiding, omdat alleen de beste leerlingen worden aangenomen. Wanneer leerlingen dezelfde cijfers hebben, wordt gekeken naar het gedrag van leerlingen. De vervolgopleiding duurt vier jaar. Je kan als leerling kiezen om vanaf je zestiende te gaan werken of verder te studeren. Er zijn drie soorten middelbare scholen in Tsjechië. Dit is het algemeen secundair onderwijs (*gymnázium*), de secundaire technische school (*střední Odborná škola, SOS*) en het middelbaar beroepsonderwijs (*střední odborné učiliště, SOU*). Hierna kan nog gekozen worden om de studie voort te zetten aan de Universiteit.

Wat betekent dit voor docenten op de basisschool in Tsjechië? Voordat je als onderwijzer(es) mag werken op een basisschool in Tsjechië dien je eerst je masterdiploma te halen. Dit is een studie die maar liefst vijf jaar duurt. Als je als onderwijzer(es) je diploma hebt gehaald voor het basisonderwijs geef je les aan kinderen of jongeren tot en met zestien jaar. Dit omdat, als gezegd, de basisschool en de middelbare school in Tsjechië één geheel vormen en in hetzelfde gebouw zitten. Als onderwijzer(es) dien je daarom om te kunnen gaan met een groot verschil in leeftijdsgroepen. Dit maakt het werk uitdagend.

Ik hoor van Tsjechen om mij heen veel kritiek op het niveau van het onderwijs in het land. Mijn vrouw geeft zelf les op een basisschool. Vanuit haar eigen ervaringen als leerling en student kan zij de kritiek bevestigen. Omdat ik zelf geen onderwijs in Tsjechië genoten heb, kan

ik het moeilijk beoordelen. De kritiekpunten betreffen een gedateerd en ouderwets schoolsysteem, leraren die vreemde talen doceren maar zelf de taal niet goed kunnen (uit)spreken, geen variatie in de lesvormen en een systeem waarbij geen onderscheid gemaakt wordt in het intelligentieniveau van de leerlingen. Omdat mijn Engels nog altijd beter is dan mijn Tsjechisch gaan de gesprekken met vrienden en familie vaak over de lessen Engels op de basisschool en hoe zij die vroeger op school hebben ervaren. Vaak komt het punt naar boven dat de uitspraak van docenten die Engels geven op Tsjechische basisscholen niet goed is waardoor de kinderen het Engels niet op een juiste manier geleerd krijgen. Denk aan Engelse woorden die op z'n Tsjechisch worden uitgesproken. Op het leren van Engels kom ik later in het boek terug. Een groot voordeel in Tsjechië is wel dat zowel het basis als het hoger onderwijs gratis is. Dit is vastgelegd in de Tsjechische grondwet. Ook mensen die het financieel minder breed hebben kunnen hierdoor studies afronden.

Muziek is misschien niet het eerste wat in je hoofd opkomt als je aan Tsjechië denkt. Hoe is Tsjechië muzikaal te beschrijven? Tussen ons gezegd, Tsjechische muziek geniet geen enorme internationale bekendheid. Sterker nog, ik ben zeer benieuwd of je vijf of meer Tsjechische artiesten kunt opnoemen. Ik laat de echte liefhebbers van Tsjechische muziek en haar artiesten even buiten beschouwing, want er zijn Tsjechische artiesten die op internationale festivals spelen. Maar je komt, tenzij je in het land woont, niet snel in aanraking met Tsjechische muziek of artiesten. Op de buitenlandse radiostations zul je niet snel of zelfs helemaal geen Tsjechische muziek of artiesten horen. Het land heeft geen internationale bekende dj's of andere popartiesten. Veel Tsjechische artiesten zingen in het Tsjechisch en dit beperkt de reikwijdte van populariteit. Desondanks zijn er wat mij betreft veel goede Tsjechische bands en artiesten. Tevens hebben Tsjechische volksmuziek en traditionele muziek hun impact gehad op Europees niveau. Tsjechische muziek is een geweldige bron van inspiratie geweest voor bekende componisten uit Moravië of